

[Hans Toft.]

give udtryk for at vores forslag var, blev administrationen ikke væsentligt forøget. Det var principper, det var ikke et lovforslag, der i bund og grund skulle fastlægge sagsbehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Erlendsson):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold.) Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om øget politipatruljering [af Højland og Honoré].

(Andre selvst. forslag nr. IX. Fremsat 30/10 74).

Forslaget sattes til forhandling.

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Bag det fremsatte forslag til folketingsbeslutning ligger et ønske om, at politiet så effektivt som muligt sættes ind på beskyttelsen af borgernes sikkerhed. Regeringen står fuldt ud bag dette ønske, og der er derfor truffet en række foranstaltninger med henblik på at styrke det udgående politiarbejde, først og fremmest patruljevirkomheden. Regeringen er indstillet på fortsat at følge denne udvikling op.

Omfanget af politiets udgående arbejde, de gående og de kørende patruljer, hænger naturligvis sammen med politistyrkens størrelse. Derfor blev rekrutteringen til politiet forøget fra ca. 360 mand til ca. 414 mand om året i 1971-72 under den daværende VKR-regering. For at kunne øge indsatsen mod alvorlig økonomisk kriminalitet er rekrutteringen i indeværende finansår yderligere sat op med 54 mand.

Uanset de væsentlige besparelser, som i øvrigt må gennemføres på statsbudgettet, agter regeringen også for det kommende finansår at foreslå rekrutteringen til politiet

forøget til ca. 470 mand. Jeg er endvidere af den opfattelse, at en forøget rekruttering bør fastholdes også i de kommende år.

Finanslovforslaget for 1975-76 vil endelig indeholde en forøgelse af politiets overarbejdsbevillinger, som grundlag af de kendte tjenestetidsregler vil muliggøre kompensation for tjenestetidstabet for ordens- og kriminalpolitiet i udgående tjeneste i forbindelse med den almindelige arbejds-tidsnedsættelse nu pr. 1. december 1974.

Såfremt den forhøjede rekruttering fastholdes, vil politistyrken vokse uanset den relativt store årlige aldersafgang af ældre politifolk, der kan forudses i de kommende år. Hertil kommer, at der kan ventes en forøgelse af det udgående arbejde, fordi ældre politifolk går af og erstattes med yngre personale, der vil være fysisk bedre egnet til at varetage udgående polititjeneste, i særdeleshed den belastende døgn-tjeneste.

Til belysning af denne udvikling kan jeg oplyse, at knap halvdelen af politistyrken eller ca. 4.000 mand i dag består af politifolk, der er antaget før eller under krigen. Dels på grund af alder, dels på grund af svagelighed har en relativt stor procentdel af dette personale måttet sættes til tjeneste med kontorarbejde og andre mindre belastende opgaver. F. eks. vil ca. 500 ældre politifolk af den ca. 2.000 mand store ordenspolitistyrke i København inden for de næste 6 år være udskiftet med unge politifolk.

Som jeg har nævnt, er der iværksat en række andre foranstaltninger for at øge det udgående politiarbejde. Det er foranstaltninger, der i virkeligheden er udtryk for meget væsentlige forandringer for politifolkene. Der er derfor grund til at nævne, at denne omlægning har kunnet påbegyndes i et positivt samarbejde med politipersonalet og politiets organisationer. Der er også grund til at erindre om, at man ikke kan forvente, at en så væsentlig omlægning straks kan få fuld virkning.

Den 1. april 1973 begyndte man på gennemførelsen af den nye politikredsstruktur i provinsen. Den nye struktur har medført, at den store del af befolkningen, der før var bosat i områder af landet, hvor der overhovedet ikke kunne ske patruljering om natten og lørdag-søndag, nu overalt er dækket af udryknings- og patruljetjeneste fra døgnstationer. Stikprøver synes også at vise, at

[Justitsministeren.]

der er sket en udvidelse af antallet af udrykninger og patruljetimer i disse områder. Der arbejdes fortsat på at udvide denne patruljetjeneste.

Der er mellem justitsministeriet og politiets organisationer indgået en særlig aftale om patruljetjenesten. Rigspolicehfen har på dette grundlag i en cirkulæreskrivelse af 3. april 1974 fastlagt en række hovedprincipper for denne tjeneste. Det er her bl. a. foreskrevet, at personalet i kørende patrulje skal forlade patruljevognene og patruljere til fods, ligesom der i øvrigt sker en udvidelse af gående patruljer fra politistationerne særlig i dag- og aftentimerne.

Der er i dette cirkulære tale om radikale ændringer af tidligere retningslinjer, og en forespørgsel til politikredsene kun 6 måneder efter, at reglerne trådte i kraft, viser, at 38 kredse har meldt om udvidelse af patruljeringen. Det er klart, at disse retningslinjer i fremtiden vil få voksende betydning.

Fra slutningen af 1972 har man påbegyndt udbygning af særlige radiodirigerede hundepatruljer, der dels fra vogne, dels til fods, opererer på tværs af politikredsgrænserne. Der arbejdes med at udvide denne tjeneste, som har vist sig at være meget effektiv.

I de største byer, København, Frederiksberg, Århus, Ålborg og Odense, er der oprettet uropatruljer, som hovedsagelig i aften- og nattetimerne gennemfører patruljering i civil, bl. a. med henblik på bekæmpelse af vold, hærværk, narkotika m. v. Andre steder er der etableret fællespatruljer bestående dels af kriminalpolitifolk, dels af ordenspolitifolk. Også disse tjenester er under udbygning.

Endvidere sker der en kraftig udvidelse af distriktpolitiordningen, dvs. en ordning, hvorefter en bestemt politimand får et bestemt afgrænset område i en by, som han særlig skal tage sig af. Jeg kan oplyse, at i oktober 1973 var der 160 distriktpolitifolk i 15 politikredse. Knap et år efter, nu i 1974, var dette antal udvidet til 230 distriktpolitifolk fordelt på 29 politikredse, og ordningen vil fortsat blive søgt udbygget.

Med henblik på så vidt muligt at kunne udnytte det uddannede ordens- og kriminalpolitipersonale til udgående politiopgaver og efterforskningsopgaver og i takt med den

stigende afgang blandt det ældre personale er man begyndt at overføre opgaver, som hidtil har været udført af politipersonale, til andet personale. Der stationeres i stigende omfang kontorpersonele til direkte bistand for ordens- og kriminalpolitiet. Man har for nylig indkøbt ca. 200 transportable diktermaskiner, som man har fordelt til 33 politikredse, først og fremmest til brug for kriminalpolitiet, således at optagne anmeldelser, rapporter m. v. kan afskrives af kontorpersonelet.

Efter forhandling med politiets ledelse og organisationerne i politiet er rigspolicehfen blevet bedt om at udarbejde forslag til en omlægning af paskontrollen, således at den formelle del af denne kontrol i videst muligt omfang varetages af reservepolitifolk og andet personale. Jeg har anmodet om, at spørgsmålet om en fremskyndelse af denne udvikling må blive rejst i justitsministeriets centrale samarbejdsudvalg for politiet.

Endelig kan jeg nævne, at der er sket en betydelig begrænsning af de opgaver af ikke typisk politimæssig karakter, som politiet og navnlig dettes ældre personale hidtil har taget sig af. Jeg kan bl. a. nævne en række opgaver efter restaurations- og hotelloven, begrænsninger i politiets arbejde med familieretlige sager og senest ændringerne i forbindelse med gennemførelse af miljølovgivningen, der som bekendt trådte i kraft den 1. oktober i år. Man arbejder for øjeblikket f. eks. med at overføre inddrivelse af vægtafgifter til toldvæsenet og inddrivelse af privatretlige underholdsbidrag til kommunerne. Der er optaget forhandling med politiet i Århus, Odense og Ålborg om oprettelse af parkeringskorps i disse byer i lighed med den ordning, der er iværksat i Storkøbenhavn.

Regeringen vil endvidere på ny fremsætte lovforslag om regler, der giver politiet mulighed for at modtage bødeanerkendelse fra personer, der overtræder f. eks. færdselslovgivningen, hvorved politiets behandling af disse sager i høj grad vil forenkles.

Med henblik på at fremskynde udviklingen mener jeg, det er rigtigt også at undersøge mulighederne for at frigøre politiet for administrationen af en række tilladelser, bl. a. inden for beværterlovgivningen.

Jeg har endvidere anmodet om, at der må blive iværksat en undersøgelse af mulighe-

[Justitsministeren.]

derne for at lette politiet i arbejdet med hittegods.

Endnu et forhold har væsentlig betydning for politiets effektivitet, et forhold, der måske er for upåagtet. Det er de lokale mæssige problemer og forsyningen af politiet med materiel. Selv om der også her er en udvikling i gang, er der endnu alt for mange politikredse, hvor politiets forskellige afdelinger er delt op på forskellige lokaliteter, og det fører utvivlsomt til effektivitetstab. Ikke mindst på baggrund af det store personale, der tages ind i politiet — og personale er som bekendt kostbart — må man nok i den kommende tid i stigende grad være opmærksom på nødvendigheden af gode lokale mæssige forhold og det bedst mulige materiel. Der må f. eks. investeres en meget betydelig arbejdskraft i politiets centrale funktioner hos rigspolitichefen. Det gælder rigsregistraturen, tilsynet med udlændinge m. v. Der er ikke tvivl om, at en væsentlig del af disse opgaver kan og bør overføres til edb, bl. a. for at lette politimandens arbejde i marken. Noget tilsvarende gælder for de centrale radioanlæg i politiet, som patruljetjenesten hviler på.

Som man vil kunne se, er der taget en række skridt for at imødekomme befolkningens voksende og — det understreger jeg — berettigede ønsker om større tryghed. Jeg lægger i særlig grad vægt på de initiativer, der sigter mod at udvide den umiddelbare kontakt mellem politiet og befolkningen. Det gælder distriktpolitiordningen, det gælder de gående patruljer fra vognene og de fra stationerne udsendte gående patruljer. Det er meget vigtigt, at vi i forbindelse med den igangværende effektivisering sigter efter, at politiet i videre omfang, end det er tilfældet nu, kommer i direkte og umiddelbar forbindelse med hele befolkningen og ikke blot med lovovertrædere.

Jeg håber derfor, at de kommunale repræsentanter og politiets repræsentanter i lokalnævnene rundt omkring i politikredsene fremtidig vil kunne afse mere tid til at finde frem til metoder, hvor umiddelbar kontakt kan opnås, f. eks. ved tilrettelæggelse i en periode af en særlig patruljeindsats, ved at invitere befolkningen i politikredsene til at henvende sig med problemerne, ved at holde

åbent hus med henblik på diskussioner om politiets arbejde m. v.

På baggrund af den udvikling i politiet, som jeg her har redegjort for, finder man ikke fra regeringens side, at der er grundlag for at udvide rekrutteringen til politiet ud over den udvidelse, der er truffet beslutning om. Jeg vil gerne gøre opmærksom på — det vil man kunne se af finanslovsforslaget — at justitsministeriet har fået bevilget en overskridelse af rammerne med 24 mill. kr.

I forbindelse hermed lægger regeringen også vægt på, at udviklingen i politiet og i særdeleshed tilgangen til politiet bør være så jævn som mulig. Allerede nu er forholdet det, at undervisningskapaciteten på politiskolen er fuldt udnyttet. En pludselig tilgang af et større antal politifolk vil bl. a. gøre det vanskeligere at opretholde den grundige uddannelse, som danske politifolk gennemgår. Der er ingen tvivl om, at denne uddannelse er af væsentlig betydning for retssikkerheden.

Ejler Koch (S):

En effektiv udvidelse af politipatruljeringsen er ønskelig, og det har socialdemokratiets fulde tilslutning, at man prøver at effektivisere politiets arbejde på den måde, som justitsministeren har skitseret det.

Men når man tager i betragtning, dels den omlægning, der fandt sted af politikredsene, dels de konsekvenser, man nu er ved at drage af det, så forekommer det på en måde en lille smule ejendommeligt, om folketinget her uden nærmere dokumentation for nødvendigheden af det skulle vedtage en beslutning om en meget væsentlig forøgelse af de bevillingsmæssige rammer for politiets mandskabsmæssige og tekniske muligheder. Det bliver selvfølgelig så meget mere besynderligt, når regeringen endog frabeder sig at få en sådan udvidelse.

Hvis forslagsstillerne havde været ude på at tage disse efter min mening meget alvorlige problemer så alvorligt, som de burde, tror jeg, at fremgangsmåden havde været en anden end den at fremsætte et forslag til folketingsbeslutning af den art, som vi er vidne til her, og ikke mindst, hvis man også ser på udviklingen af kriminaliteten gennem de sidste år, bliver det mere besynderligt.

Der nævnes i forslaget til folketingsbe-

[Ejler Koch.]

slutningen, at kriminaliteten er blevet fordoblet i de sidste 10 år. Det havde måske været rimeligt at nævne, at netop i de aller-seneste år, fra omkring 1970, er der sket en stagnation i kriminaliteten, ja, volds-kriminaliteten er ifølge kriminalstatistikken endog direkte faldende i de senere år. Hvis man skulle have givet seriøse oplysninger som grundlag for beslutningen, havde det vel været rigtigt at få disse tal med.

Ingen vil bestride, at der foreligger alvorlige problemer, men den utryghed, der er skabt i befolkningen, skyldes måske i høj grad den megen diskussion om kriminalite-ten, de meget løse postulater om en voldsom stigning i kriminaliteten, som vi har været ude for. Derfor er der måske grund til at henstille, at vi, hvis vi skal diskutere disse problemer, prøver at diskutere dem i deres rette sammenhæng og i deres rette proporti-oner.

Socialdemokratiet er enig i, at befolknin-gen har krav på den fornødne tryghed, men vi er også enige i, at det ikke er rigtigt at tro, at vi kan løse sociale problemer, og den voksende kriminalitet er og bliver et socialt problem, skabt af det samfund, vi lever i. Vi er ikke af den opfattelse, at disse alvorlige sociale problemer, der giver sig udslag i kriminalitet, alene kan løses ved en væsentlig udvidelse af politiet.

Det er i denne forbindelse interessant at se, at de to forslagsstillere medvirker til gennemførelse af besparelsesforanstaltninger inden for den sociale sektor, samtidig med at man vil udvide bevillingerne til politiet væsentligt. Det var måske værd at overveje, om man ikke prioriterede anvendelsen af de offentlige ressourcer bedre, hvis man netop søgte at forebygge de sociale problemer, som skaber kriminaliteten, end ved at vente med at sætte ind til den dag, kriminaliteten er opstået.

I denne forbindelse vil jeg meget gerne henlede forslagsstillernes opmærksomhed på en ledende artikel i sidste nummer af Dansk Politi, hvori politiledelsen netop gør opmærksom på, at det, vi står over for her, er nogle sociale problemer, der er skabt af det samfund, vi lever i, og at man ikke kan løse disse problemer ved en massiv politimæssig indsats. Det er noget, vi politikere er ansvarlige for, og som vi ikke kan løbe fra blot

ved at påstå, at det kan løses ved udvidelse af politiet.

Derfor er vi fra socialdemokratiets side af den opfattelse, at vi her i folketinget skal følge den effektivisering af politiets arbejde, som ministeren har skitseret, og udviklingen i kriminaliteten nøje, og når der er gået nogen tid og vi har fået et rimeligt erfa-ringsgrundlag, så lad os diskutere, hvad vi i givet fald kan gøre. Men jeg tror, det er et slag i luften og endog et slag i luften, som kan være skadeligt, at vedtage beslutninger af den art, der her er foreslået.

Hans Bjerggaard (FP):

Fremskridtspartiet kan støtte det frem-satte forslag. Efter vor mening er polititje-nesten en naturlig statsopgave, og den må løses betryggende for befolkningen, der har betydelig mere brug for og betydelig mere gavn af en politibetjent end af mange andre af dem, der bliver ansat inden for staten.

Vi er ikke så betænkelige ved de økonomi-ske konsekvenser, og vi har på vort budget på 1976-77 afsat yderligere 70 mill. kr. til polititjeneste... (*Justitsministeren* (Nathalie Lind): Hvad er det for et budget?). Nu bli-ver der spurgt om, hvilket budget det er, og jeg kan da nævne, at vi i fremskridtspartiet altid forsøger at være lidt foran, så det er det budget, vi har lagt for 1976-77 for at kunne videreføre vor udregning af, hvad det koster at lave en skattefri bundgrænse på 60.000 kr. Den højtærede justitsminister kan få det, jeg skal få det fremskaffet fra vort partisekretariat.

Med hensyn til at frigøre politimandskab fra administrative opgaver er der sikkert i øjeblikket under de meget skæve aldersfor-delinger, der er i politistyrken, ikke meget at gøre, men det er vor opfattelse, at man ved en rationalisering af politiets arbejds-gang og ved ansættelse af kontoruddannet personale kunne aflaste den enkelte betjent, så han fik mere tid til egentlig politimæssige opgaver, og det er med stor glæde, jeg i dag hører fra justitsministeren, at dette arbejde er i gang.

Yderligere må jeg sige, at vi ser også ger-ne, at den ekstra arbejdsbyrde, der er lagt på politiet som følge af den efter vor mening overdrevne liberalisering af fængslerne, ophører.

Holmberg (V):

Når man læser forslaget til folketingsbeslutning om øget politipatruljering og endvidere baggrunden herfor, en mere effektiv beskyttelse af borgernes sikkerhed, må man sige, at tanken er i alt fald god. Vi må vist alle erkende, at der er en ny tid med flere lovovertrædelser end før. Jeg er imidlertid overbevist om, at det ikke bare skyldes mangel på politi, men også svigt fra visse hjem over for de unge.

Men så skriver forslagsstillerne „en kraftig forøgelse“ af politistyrken. Må jeg hertil sige, at hvor kraftig forøgelsen har været, kan altid diskuteres, men der er sket en forøgelse og vel egentlig også en ret kraftig, som justitsministeren på udmærket måde har gjort rede for. Nu er jeg imidlertid ret sikker på, at det ikke bare gør det med en forøgelse af mandskabsstyrken. Jeg ved, at der arbejdes med, hvad skal vi sige, en anden form for patruljetjeneste. Det kan være meget godt, at politiet kører rundt i de gode opvarmede vogne, men at lade vognen stå visse steder og gå en tur ud i landskabet er vist en ganske god form. Jeg ved godt, det sker, men jeg vil alligevel opfordre ministeren til at henstille, at det sker i endnu større omfang.

Så er der i de senere år også sket en aflastning af politiet, idet opgaver, som ikke er egentlige politiopgaver, er overtaget af andre: parkeringsvagt m. v. Jeg er helt overbevist om, at det var et fejlgreb, da den tidligere regering afskedigede vore gode sognefogeder på landet. Jeg ved nok, at de mange virkelige politiopgaver, som de havde for mange år siden, havde de ikke mere, og det var sikkert også godt nok, men jeg ved også, at nogle af de opgaver, de havde, nu er overtaget af politiet. At det ikke er så godt, er efter min mening sikkert, og i alle tilfælde er den ordening, der nu er kommet, dyrere. Men det skal da tilføjes, at ved afskedigelsen fik sognefogederne et meget smukt brev fra justitsministeren med en dybtfølt tak for lang, god og tro tjeneste, og der står vist endda kærlig hilsen. Min kone har været sognefoged, men nu ikke mere om den sag.

Der er sket en udvidelse og en omlægning af politiet, og det er i den rigtige retning. Men så gør ministeren opmærksom på, at det med hensyn til bevillinger kan ligge lidt

tungt, og det er rigtigt, det ved jeg godt. Men spørgsmålet er, om en større bevilling ikke kunne betyde en besparelse. Jeg vil i hvert fald bede regeringen og justitsministeren tænke lidt alvorligt over det.

Så til sidst kun det, at der skulle gerne være et godt forhold mellem borgere og politi, og det er der også i al almindelighed. Jeg må nok have lov at tilføje, at en vis del af pressen ikke altid er med til at fremme den gode forståelse.

Gudme (RV):

Udgangspunktet for det forslag til folketingsbeslutning, som her foreligger, er jo det rigtige, at vi i stedse stigende grad hos befolkningen føler et ønske om at have en nær kontakt med politiet.

Da vi for et par år siden her i folketinget behandlede forslag til omlægning af rets- og politikredsgrensene, fik vi mange henvendelser fra landets forskellige politikredse, hvor man frygtede at blive ladet i stikken, fordi der nu blev færre politikredse og færre politistationer. Det er vel også gået igen i det sidste par år, efter at denne ændring blev gennemført i 1972, at man i konkrete sager har hørt ønsket om, at der skulle være mere politi på gader og veje.

Jeg vil gerne understrege, at det især gerne skulle være på gader, fordi vi mange gange nu kommer ud for, at politiets patruljering sker i form af kørende patruljer. Der er ingen tvivl om, at i mange bydistrikter har det en betydelig virkning, at patruljeringen ikke blot sker ved en forbikørsel i et automobil, men også i den gode gamle patruljering af gadebetjentene. Jeg tror også, at man fra politiets side har forståelse heraf.

Ønsket er altså åbenbart, og der er mange, der har tolket dette ønske, og der er mange, der har gjort det, før hr. Højland og hr. Honoré nu fremsætter dette forslag til beslutning. Jeg er selv én blandt de mange.

Det har også medført, bl. a. at vi her i efteråret har drøftet med justitsministeren i retsudvalget, hvordan mulighederne er for at omplacere folk inden for politistyrken, sådan at man i højere grad sørger for at få styrken ud på gader og veje og for, at den kan blive aflastet for det kontorarbejde, som andre kan gøre lige så godt eller måske bedre. Jeg synes, at vi fra justitsministeren

[Gudme.]

allerede ved et samråd i retsudvalget for ca. 14 dage siden fik et udmærket svar i så henseende, fyldestgørende og fyldt med positiv vilje til at foretage den omplacering, som jeg nævnte, altså at politiet skulle væk fra kontorstolene og ud på gader og veje. Samtidig var det et løfte om, at ministeren ville søge om en moderat forøgelse af politikorpset i forhold til den tilgang på vist 414 om året, som blev besluttet i en tidligere regerings tid.

Jeg synes altså, at vi dengang fik en redegørelse, der måtte stille os tilfreds, og jeg går ud fra, at de to forslagsstillere i hvert fald ved fornøden kontakt med deres gruppefæller, der har deltaget i dette samråd, allerede har fået at vide, hvordan ministerens indstilling var. Havde de ikke fået det at vide dengang, har de fået det at vide nu, idet ministeren nu har gentaget og i nogen grad suppleret den redegørelse, vi fik i retsudvalget, og jeg kan sige, at jeg i ét og alt er tilfreds med denne redegørelse. Jeg ønsker ikke mere, jeg synes, vi er på rette spor.

Derfor må man unægtelig spørge: hvorfor skal vi gå videre med dette forslag til folketingsbeslutning? Jeg synes ikke, der er anledning til at gå videre. Tværtimod minder forslagsstillernes aktion mig en lille smule om en episode, som beskrives i Thomas Manns roman om huset Buddenbrooks. Efter en revolution, vist i Lübeck, hvor bogen foregår, har man fået indført republik, og dagen efter mødes nogle fortumlede beboere i Lübeck, der måske har været lidt for meget ude at fejre republikkens indførelse, foran købmand Buddenbrooks villa og begynder at råbe: „Vi vil have en republik! Vi vil have en republik!“ Købmanden kommer ud på altanen og siger til dem: „Gå nu hjem, børnlille. I har allerede fået en republik. Den fik I i går.“ Hvortil nogle i forsamlingen svarer: „Så vil vi have én til.“ Det er det samme, der er tale om her. Forslagsstillerne har fået svar på tiltale. De har fået besked om, at det, de ønsker, bliver imødekommet, og alligevel kommer de nu med et forslag til beslutning, hvorefter de vil have det samme én gang til. Det synes jeg ikke der er grund til. Jeg synes, vi skulle lade denne sag standse.

Hans Toft (K.F.):

Som ikke mindst hr. Gudme var inde på, havde vi allerede for 14 dage til en måned siden en debat om nøjagtig de samme emner, som vi står og diskuterer i dag. Det skete dengang på den konservative folketingsgruppes initiativ, og vi valgte at få drøftet spørgsmålet om at få forøget politiets patruljeringer — det er nemlig også vort ønske — i et bedre forum for et opklaringsarbejde, nemlig i retsudvalget. Men hensigten med vort forslag om at få det behandlet i retsudvalget dengang var nøjagtig den samme, som ligger bag dette forslag til folketingsbeslutning, nemlig at sikre borgerne en større tryghed.

Der er selvfølgelig talrige faktorer, der spiller ind som årsager til en forøget kriminalitet, men et af de effektive midler til at bekæmpe kriminaliteten er for os at se, at vi får mere politi på gaden, idet det kan virke som en præventiv faktor over for kriminaliteten. Jeg tror, det er meget farligt at slække på det præventive arbejde, der skal udføres af politiet. Jeg tror, det er med til at fremmane og fremhæve en selvtægtsfølelse hos befolkningen, og én ting må i hvert fald stå fast: hvis befolkningen føler sig svigtet af myndighederne, føler de også større trang til selvtægt, og det er i hvert fald noget, som jeg ikke mener kan accepteres i et retssamfund.

Under det samråd, som vi havde med ministeren, stillede vi spørgsmålene, om tilgangen til politiet var stor nok, om man kunne flytte opgaver af mere sekundær karakter, rent politimæssigt, fra det egentlige politi over til kontorpersonale, og om der var muligheder for at få pensionerede politiembedsmænd til at fortsætte med nogle af de opgaver, der var mindre belastende for politiet. Vi bad om erfaringerne fra politikredsinddelingen, og vi fik et svar på det alt sammen. Nu skal ministeren altså her i folketingsalen give det samme svar en gang mere. Vi bad om at få de tal skriftligt, som ministeren nævnte, i folketingsudvalget, og vi fik løfte om at få disse tal. Jeg skal erkende, at vi ikke har fået dem endnu, men vi venter at få dem, og så kan også forslagsstillerne partier læse dem og se, om der er grundlag for yderligere foranstaltninger og yderligere initiativer.

[Hans Tofft.]

I betragtning af den omfattende redegørelse, som ministeren gav os i retsudvalget, og som hun nu har givet endnu en gang, vil jeg sige, at jeg føler, vi er kommet et langt stykke vej, og at ministeren har truffet en lang række foranstaltninger, som går i den rigtige retning.

Der er ting, som jeg fortsat stiller mig tvivlende over for, men jeg har indtryk af, at ministeren vil prøve at bortvejre vores tvivl, f. eks. med hensyn til tilgangen til politiet. Det er rigtigt, kan jeg forstå på ministeren også i dag, at der forøges med 470 mand årligt. Herfra skal man trække den naturlige afgang fra politiet på ca. 300 mand, og så er man nede på ca. 100. Hertil kommer rigspolitichef Heide-Jørgensens oplysninger om, at arbejdstidsforkortelsen pr. 1. december 1974 medfører yderligere 300 mands nedskæring, så er vi nede på en negativ tilgang. Hvis ministeren ad andre kanaler kan forøge politiets patruljeringer, mener vi det er ønskeligt, og vi mener, vort ønske er imødekommet allerede i retsudvalget. Hvis hun kan imødekomme os yderligere ved foranstaltninger, der kan effektivisere, ser vi med glæde herpå.

Vi forbeholder os ret til på et senere tidspunkt at komme tilbage til sagen. Det har vi også sagt til ministeren, og det har vi drøftet i udvalget. Vi vil nu vurdere ministerens iværksatte foranstaltninger til en effektivisering.

Om forslaget, som det ligger her, må jeg sige, at det vil være unaturligt af mig at sige, at vi ikke er enige i hensigten, for vi er enige i hensigten, at forøge politiets patruljeringer. Det har vi givet udtryk for for længe siden, men vi mener til gengæld, at ministeren må have lejlighed til at forklare over for folketingsudvalget de foranstaltninger, som hun vil iværksætte, og så må vi komme tilbage og se, om den hensigt, som vi havde også med vort initiativ i retsudvalget, er blevet opfyldt. På tilsvarende måde går nu nøjagtig de samme tankegange ind i behandlingen af dette forslag og videre til retsudvalget. En gang imellem kan man godt føle, at der er lidt overlapning i folketingets arbejde. To nøjagtig ens ting bliver behandlet to forskellige steder; jeg tror, effekten af det bliver nøjagtig den samme. Vi må vente og se, om vi kan få noget ud af det under

det kommende arbejde i retsudvalget, og dér afventer mit parti i hvert fald ministerens talmateriale og ministerens skriftlige oplæg til retsudvalget. Før vil vi ikke tage yderligere initiativer i retning af at foreslå foranstaltninger til at øge bevillingerne, men jeg må med det samme sige, at hvis vore forventninger ikke opfyldes, deler vi den opfattelse, der ligger bag dette forslag, at det ikke skal strande på det økonomiske, hvis det er det, der er betingelsen for, at befolkningens retssikkerhed øges gennem øget tilgang til politiet.

Hanne Reintoft (DKP):

DKP kan ingenlunde gå ind for dette forslag. Det er vores opfattelse, at vi i forvejen har en stor politistyrke, og det synes vi tydeligt vi ser, hver gang befolkningen f. eks. prøver at protestere mod denne regerings politik og de økonomiske overgreb, den betyder.

Vi er selvfølgelig enige i at beklage, at ældre mennesker ikke kan færdes fredeligt. Den kriminalitet, der består i, at man tager penge fra vores folke- og invalidepensionister, finder jeg selv er en afskyelig form for kriminalitet, men netop i de sidste dage har pressen bragt klare og tydelige tal for, at dette problem slet ikke har de dimensioner, som man ønsker at give det, idet kriminaliteten for øjeblikket ikke er stigende. Jeg kan henvise til sociologen Preben Wolfs udtalelser.

Det er også vores opfattelse, at politiet noget nævenyttigt påtager sig opgaver, der ikke er deres, og som kunne overlades til andre instanser. F. eks. er politiets medindflydelse på udgangstilladelser fra vores fængsler ganske unødvendig, og påstanden om, at kriminaliteten øges væsentligt gennem dette orlovssystem, har også med tørre tal kunnet afvises, ligesom påstanden om den øgede utryghed svarer til hele den politiske stramning, visse partier og grupper i samfundet for øjeblikket søger at gennemføre.

Hvis jeg forstod justitsministeren rigtigt, at disse diktermaskiner kunne betyde, at vi blev fri for dette ulidelige tofingerskrivemaskinesystem ved rapportoptagning, ville vi i hvert fald være nået et ganske væsentligt skridt i retning af at rationalisere politiet, for det foregår så langsomt og så udygtigt,

[Hanns Reintoft.]

at det er fantastisk, det ikke er løst for længe siden.

Med hensyn til centrum-demokraternes holdning til hele samfundets udvikling vil jeg vove den påstand, at dette forslag ikke specielt er et ønske om at sikre gamle damer på hjemtur fra babysitning og kaffehyg, men et ønske om at sikre en politistyrke, der på anden og mere håndfast vis kan føre kontrol med de grupper i befolkningen, som ikke mindst hr. Erhard Jakobsen så systematisk lægger for had. Jeg synes, man har lov til at have en berettiget mistanke om, at man ønsker en betydelig mere politikonrolleret stat.

Til sidst er der at nævne den banale, men vigtige kendsgerning, at det er vores opfattelse, at hvis vi skal afkriminalisere vores samfund, gøres det ikke ved at udvide politistyrken, og man kunne, ligesom hr. Ejler Koch, henvide til politiets egne meget klare udtalelser i Politibladet.

Hvis man vil afkriminalisere vores samfund, gøres det kun ved at skabe et ordentligt samfund, hvor alle får lige del i goder og pligter, hvor nogen ikke dagligt tilegner sig værdien af andres arbejdskraft, og hvor utryghed og angst for morgendagen hører fortiden til, så vi må afvise forslaget bestemt.

Jeg skulle hilse fra SF's ordfører, hr. Poul Dam, og sige, at han ikke kunne være til stede, men at han kunne tilslutte sig det, jeg har sagt her.

Honoré (KrF):

Baggrunden for vores forslag til folketingsbeslutning er vores erkendelse af en stigning i kriminaliteten, som jeg synes flere indlæg har været tilbøjelige til at undervurdere. I et langtidsperspektiv er der i løbet af de sidste 10 år sket en fordobling af kriminaliteten. Ifølge kendere af kriminalitet skulle indbrudsstatistik være et pålideligt middel til at registrere en forøget kriminalitet, og det skulle være sådan, at i løbet af de

sidste 10 år er antallet af indbrud blevet tredoblet.

Læser vi i forslag til finanslov for finansåret 1975-76, siges det, at stigningstakten i anmeldte forbrydelser fra 1973 til 1974 skulle ligge på 3,5 pct., og at antallet af udrykninger fra 1972 til 1973 er steget fra 252.000 til 307.261, en stigning på 22 pct. Det synes dog at være en betydeligt stigende arbejdsbyrde.

Finanslovsforslaget kender ikke de tal, som justitsministeren her fremlægger. Her står der, at man regner med en tilgang på 414 mand årligt, og at politistyrken, som ved begyndelsen af finansåret 1975-76 vil være på 8.500 mand, i 1981-82 atter vil være på 8.500 mand. Det stiller jo justitsministerens udtalelser i et eget lys.

Jeg vil da gerne indrømme, at der synes at være en voksende forståelse for, at det bliver nødvendigt med en øget politimæssig indsats; og at der også er sket noget allerede, er uhyre glædeligt. Men jeg spørger mig selv: er det nok? En fordobling af kriminaliteten over 10 år og en fortsat forøgelse af kriminaliteten måtte dog indicere en, jeg havde nær sagt tilsvarende forøgelse af politiets arbejdskraft, men noget sådant synes man jo slet ikke at have inde i overvejelserne. Det drejer sig dog om mennesker, der bliver slået ned, mennesker, der må leve i utryghed, og her synes jeg man skulle tage mere hensyn.

Vi er selvfølgelig inde i en periode med en stramning i de offentlige udgifter, men det forekommer mig dog, at borgernes ret til politibeskyttelse er en overordnet ret i forhold til en lang række andre goder, som samfundet giver.

Når hr. Ejler Koch mener, at en øget politiindsats kan erstattes eller overflødiggøres ved en øget social indsats, vil jeg minde hr. Ejler Koch om, at i det forløbne tiår, hvor de sociale udgifter er vokset så kolossalt, har vi ikke set en nedgang i kriminaliteten, men en fordobling deraf. Altså synes der ikke at være en så enkel sammenhæng mellem en

[Honoré.]

forøgelse af de sociale udgifter og en nedsættelse af kriminaliteten, som hr. Ejler Koch efter min mening fejlagtigt opererer ud fra.

På denne baggrund finder jeg, at vores forslag til folketingsbeslutning har en overordentlig høj grad af aktualitet, og at det må være at anse som velfunderet.

Poul Boeg (CD):

I går kom vi her i tinget ind på problemstillingen politik på vrangen, og det synes der også at være anledning til i dag, når man hører, hvad fru Hanne Reintoft siger om centrum-demokraterne og deres motivering for dette forslag, for et væsentligt element i det, som nu går under denne betegnelse: politik på vrangen, er jo den udtalte tilbøjelighed til at nedvurdere de motiver, som ens politiske modstandere har.

Det var jo tydeligvis det, som fru Hanne Reintoft gjorde, da hun talte om, at centrum-demokraterne med dette forslag ikke tilsigtede en beskyttelse af f. eks. gamle damer, der skulle hjem sent om aftenen, og lignende grupper. Det fremgår helt tydeligt af, hvad der har været fremme i pressen, at det netop er den slags grupper, der har brug for denne beskyttelse.

Når fru Hanne Reintoft fandt det passende at gå videre og anlægge det synspunkt, at vi med dette forslag snarere ville bekæmpe andre grupper, så vil jeg gerne gøre hende opmærksom på, at de grupper, som hun dér sigter til, og som centrum-demokraterne mener at der er en samfundsmæssig interesse i at bekæmpe, hverken kan eller skal bekæmpes med politi. Politiet ville være ganske nytteløst, for det er jo, som enhver ved, grupper, der arbejder på, hvad vi vel kunne kalde en muldvarpeagtig måde, grupper, der sniger sig ind i forskellige af samfundets institutioner og tiltager sig magten, jævnfør den indoktrineringsdebat, vi havde for nylig, hvor disse problemer så stærkt kom frem.

Det er ikke politi, vi har brug for til at bekæmpe indoktrinering, det er en ændret samfundsindstilling og samfundsholdning over for disse meget alvorlige problemer.

Må jeg til sidst berolige fru Hanne Reintoft, hvis jeg kan berolige hende, det kan jeg sikkert ikke, men jeg vil da i hvert fald gøre hende opmærksom på, at centrum-

demokraternes samfundsholdning er en væsentlig anden end det kommunistiske partis. Vi har gentagne gange bemærket, også her i tinget, hvordan kommunisterne ynder ligefrem at lægge politiet for had. Vi er glade og stolte over, at vi klart og tydeligt tager afstand fra denne holdning.

Ib Christensen (DR):

Retsforbundet kan støtte den intention, der ligger bag ved det forslag, som er fremsat. Jeg har i folketingets spørgetid allerede i januar måned rejst problemet, og senere har det ofte været fremme i folketinget i forskellige forbindelser.

Der er altså et alvorligt problem, når ældre mennesker ikke tør gå alene hjem efter mørkets frembrud i mange byområder, og der er et problem for retssikkerheden, som vi simpelt hen ikke kan lade ligge.

Ministeren redegjorde i hovedsagen for de administrative problemer med henblik på, hvordan man ved ændringer og frigørelse af politiet fra administrative opgaver og andre ændringer kan lette politiets muligheder for at forøge patruljevirksohmheden. Jeg synes, det var en udmærket redegørelse, som vi også for vort partis vedkommende i hovedsagen kan tilslutte os med tilfredshed og opmærksomt følge, i hvilket omfang det så bliver til realiteter, i hvilket omfang man virkelig er i stand til at betrygge en bedre retssikkerhed.

Der er stadig væk en del — ikke mange, men dog en del — civilretlige sager hos politiet, som bør overlades til anden myndighed inklusive inddrivelse af børnebidrag o. lign. Men det er nok rigtigt, som også andre ordførere har været inde på det, at det er nok trods alt begrænset, hvor meget man kan lette politiets administrative byrder ved at fjerne de resterende ting, og derfor må man altså også se på andre aspekter.

En af de ting, jeg har fået oplyst af kilder inden for politiet, kilder, jeg nok skal lade være med at røbe, det er den opfattelse i de mere menige rækker, at der er for mange lederstillinger, at der simpelt hen er for mange lederstillinger, og den pågældende kilde tilføjede, at det jo også var et fagforeningsspørgsmål. Det er altså et problem, om man inden for den offentlige virksomhed også på dette område som arbejdsgiver

[Ib Christensen.]

måske har været for eftergivende over for fagforeningskrav om oprettelse og normering af lederstillinger, og at det måske kan skade, om jeg så må sige, arbejdet i marken.

Jeg rejser spørgsmålet, fordi det nok er værd at overveje, om man ikke med en mere tilbageholdende kurs i fremtiden på dette område kunne sikre sig tilstrækkeligt mandskab til patruljetjenesten.

Det, der er sat i værk fra ministerens side, vil jo tage nogen tid. Det er et spørgsmål om øgede bevillinger, og det er også et spørgsmål om at få det nye personale uddannet, og dér kan jeg forstå der er nogle kapacitetsmæssige problemer.

Imidlertid er det meget, meget ensidigt alene at anskue dette ud fra en administrativ synsvinkel, endsige et lov og orden-synspunkt. Det er jo rigtigt, som også andre har været inde på det, at den voksende kriminalitet, i det omfang den altså er voksende, i hvert fald i det omfang den findes, også i allerhøjeste grad er et socialt problem, og jeg vil gerne henlede opmærksomheden på, hvad man i Sverige, nærmere betegnet Göteborg, har gjort.

Dér viser kriminalstatistikken stagnation, således at den i hvert fald ikke stiger hurtigere end befolkningstilvæksten. Det kunne måske være en idé at hente inspiration dér. Et begreb som morfinbasehandel har man effektivt nedkæmpet i Göteborg, og blandt de ting, som formentlig har været medvirkende hertil, er, at man lader politiet undervise i skolerne om disse ting, stofmisbrug osv.

Det var måske en idé, om det kriminalpræventive råd udgav noget mere materiale herhjemme, så oplysning tidligt kunne sættes ind på en præventiv måde, og således at vi ad den vej kunne forebygge kriminaliteten fremfor at skulle øge politivirkomheden, efter at det er blevet for sent, over for de mange ungdomskriminelle.

Et andet spørgsmål er forholdet til de sociale myndigheder, og dér har man i Sverige ansat socialrådgivere ved politiet. Det betyder, at man kan frigøre politipersonale for en del af kontakten med andre sociale myndigheder. Man har gennem disse uddannede socialrådgivere en ekspertise, som i mange henseender kan være ganske nyttig. Jeg vil gerne henstille, om det ikke også var en

udvej, fordi der jo ofte og som oftest ligger nogle sociale problemer bag ved den ungdomskriminalitet, vi er vidne til.

Endelig må man vel nok konkludere, at skal der virkelig effektivt sættes ind med en øget patruljevirkomhed, skal det under alle forhold være en nødvendighed, ja, så kræver det simpelt hen mere personale. Mit parti er ligesom andre villig til at medvirke til de fornødne bevillinger, som ministeren skønner eventuelt måtte være nødvendige, men som sagt er det ikke bare et spørgsmål om at antage flere politibetjente og sende dem ud på gaderne. Der er mange problemer knyttet hertil, og ikke mindst den præventive side af sagen tror jeg man med udbytte bør være opmærksom på.

Birgit Busk (U):

Jeg og mit parti, de uafhængige, ønsker ro og orden i dette land. Vi kan derfor kun støtte dette forslag. Vi må have råd til at beskytte landets borgere. Alt for mange mennesker i dette land føler i dag, at vi er kommet ud i den rene lovløshed. Det kan ikke være rigtigt, at pæne, lovlydige borgere skal føle sig mere og mere magtesløse, samtidig med at de kriminelle på forskellige områder bliver belønnet. Jeg tror f. eks. ikke, at landets ældre medborgere vil medgive fru Hanne Reintoft, at deres sikkerhed varetages forsvarligt.

Vestergaard Eriksen (FU):

Der skal ikke være tvivl om, at også folkeunionen klart og tydeligt ønsker, at der er ro og orden i vores land, og det er vel nok noget af det, det samme tider kan knibe med, især når det gælder tyveri og den slags ting.

Jeg vil gerne lige i starten gøre en bemærkning til fru Hanne Reintoft. Jeg er glad for, at det er kommet fra kommunisternes side, for havde det ikke været tilfældet, så havde jeg været mere foruroliget. Det har vel intet som helst at gøre med, at vi skulle fordele goderne lidt bedre, som fru Hanne Reintoft var inde på. Jeg tror, at der stadig væk vil være en lige stor kriminalitet. Prøv at se i de øvrige lande.

Men det, der ligger mig stærkt på sinde vedrørende dette forslag, som jeg ellers kan tilslutte mig, er, at jeg gerne havde set, at der havde været en vis udvidelse. Det er

[Vestergaard Eriksen.]

ikke nok med en forøget politipatruljering, men tilgodeser man de forskellige byer og egne i vort land nok inden for den ordning vi har i dag? Det er et spørgsmål, jeg mener der nok må tages op til overvejelse.

Jeg vil her fremdrage et eksempel uden dermed at kritisere politiet på Bornholm, for det er sikkert på grund af mandskabsmangel osv. Det hele ligger centralt i Rønne, og der er f. eks. 30 km til Nexø, hvor man har enormt mange lovovertrædelser, efter man ikke har noget politi mere, f. eks. i Nexø eller de andre byer på Bornholm. En af de ting, der nok bør overvejes, er, om ikke vi skal have lidt mere fast stationeret politi fordelt ude omkring i byerne end det, vi har i dag. Jeg tror, det ikke alene er på Bornholm, vi har sådanne tilfælde, det er over hele landet, og jeg vil henstille til justitsministeren at overveje, om ikke der er en mulighed.

Ordføreren for forslagsstillerne (Højland) (CD):

Jeg føler anledning til at takke justitsministeren for den meget fine redegørelse, der blev givet om den rationalisering, som har fundet sted, den omlægning af politiets opgaver, som sikkert allerede har sat nogle spor. Nu siger jeg det ikke som en humoristisk bemærkning, men jeg kan da i alt fald nævne, at man for første gang i adskillige år har set patruljerende betjente på Amagerbrogade, så det tegner i alt fald til, at der er sket noget helt nyt.

Jeg er fundamentalt uenig med justitsministeren i det videre sigte, i, at vi skal være tilfredse med det, der er forelagt. Jeg tror nok, at både justitsministeren og andre burde konfronteres med adskillige ældre medborgere rundt omkring i landet, som faktisk ikke tør gå ud efter mørkets frembrud og endda er angst ved at færdes på gader og veje i dagtimerne.

Det kan vel ikke forundre, at hele dette spørgsmål om beskyttelsen af borgerne mod den tiltagende bølge af overfald og vold igen kommer op. Det har været oppe et par gange i det sidste år i folketetinget. Hr. Ib Christensen har rejst det, hr. Camre har rejst det i skriftlig form, hr. Honoré og jeg har i maj måned rejst spørgsmålet, og hver gang har vi fået løfte om en omlægning af

politiet, men ikke om nogen væsentlig udvidelse af politiets mandskab.

Der er ingen grund til for mig at gentage de tal, som har været fremme ifølge rigspolitichefens bemærkninger i Aalborg Stiftstidende den 20. oktober, de taler for sig selv. De giver en øjeblikkelig manko på 150 mand, og ledende politifolk af dem fra marken har udtalt, at man vil nå helt hen til 1980, før man har balance. Når man tager i betragtning den tiltagende kriminalitet i form af vold og terror, som vil nødvendigøre mere politi for at kunne varetage disse opgaver med at sikre befolkningen, så kan man godt se, at der er meget, meget lange udsigter til, at disse formål kan opfyldes, som man egentlig burde pålægge politiet som den primære opgave.

Det kan da ikke være helt ubekendt, at en række mennesker i presse, i radio og i fjernsyn har råbt og skreget på, at nu må der gøres noget mod den terrorbølge, som er inde over landet. Det er ikke bare tomme ord. Det kan det ikke være, når en række borgmestre har talt om det. Ja, selv hr. Gudme, der her havde et meget valent synspunkt med hensyn til udvidelse af politiet, står i fjernsynet og taler om, at det er et område, hvor man ikke må spare. Det gjorde hr. Gudme. Så forstår man ikke de udtalelser, der kommer her i dag.

Jeg tror nok, at hr. Ejler Koch har sine oplysninger fra romanblade eller noget i den retning om den aftagende kriminalitet, for det har intet med virkeligheden at gøre. Det må være almindeligt bekendt for dem, der læser aviser, at i den senere tid har man ved tilståelser af vold, røveri og tyveri konstateret, at mange af de tilfælde, som blev tilstået, i nogle tilfælde helt op til 50 pct. af dem, overhovedet ikke har været anmeldt. Det er efterhånden blevet sådan — jeg har tallene bl. a. fra beretninger fra Gladsaxe politi — at i mangfoldige tilfælde gider folk ikke gå hen og anmelde et mindre taskerøveri eller et overfald, og mange gange tør de ikke af frygt for represalier fra voldsmandene og for, hvad der kan overgå dem. Det er virkelig fakta.

Det kan da heller ikke være ubekendt, at der er kommet helt nye voldsomme former for vold og røveri ind i billedet. Alle, der læser aviser, vil have kunnet konstatere de forfærdelige episoder, der for nylig fandt

[Højland.]

sted, hvor voldsmænd kommer og ringer på døren hos pensionister, hvorefter de slår dem ned.

Jeg er meget alvorligt bange for, at hele den udvikling, vi er inde i, og som vi kan se befordrer tiltagende kriminalitet i form af vold og værre forbrydelser i udlandet, inden længe også vil være at spore her i landet. Derfor mener jeg, at det vil være nødvendigt allerede nu at sætte ind med en kraftig forøgelse af politiet, for i lige så høj grad som vi sikrer borgerne socialt, bør vi sikre deres fysiske sikkerhed her i landet.

Derfor håber jeg på forslagsstillernes vegne, at dette forslag vil få en mere velvillig behandling i retsudvalget, end det har fået her blandt ordførerne.

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Der var enkelte bemærkninger fra den ene af forslagsstillerne, hr. Honoré, som nødvendiggør, at jeg siger et par ord. Hr. Honoré henviste til bemærkningerne i finanslovsforslaget, der nu er omdelt. Det var, som om hr. Honoré ville betvivle mine udtalelser.

Det, jeg har oplyst her, er naturligvis rigtigt, men det vil vare et stykke tid på grund af trykningen, inden en tekst i et finanslovsforslag bliver ændret. Jeg kan sige, at når der i anmærkningerne til finanslovsforslagets § 18.2.31 står, at ved begyndelsen af 1975-76 vil den samlede politistyrke andrage ca. 8.500 mand, hvilket tal med en årlig rekruttering på 414 mand vil være noget stigende de næste 5 år, så bygger det netop på en stigning på 414 mand. De øvrige konklusioner, der er draget nedenunder, bygger altså på 414 mand. Jeg har netop i dag over for folketinget redegjort for, at regeringens planer er en udvidelse med 470 mand, og derfor vil det naturligvis også påvirke udviklingen inden for politistyrken i fremtiden.

Så er der én ting til, jeg må sige ret bestemt, og det er til hr. Højland. Det er, som om hr. Højland ikke har forstået — og jeg tror også, hr. Honoré havde lidt manglende forståelse her — at det, rigspoliti- chefen har udtalt sig om, og der refereres til Aalborg Stiftstidende fra søndag den 20. oktober 1974, er, at det simpelt hen bliver nødvendigt at skære ned på patruljetjenesten i de kommende år, fordi arbejdstids-

nedsættelsen ikke kan dækkes af den årlige rekruttering på 414 mand, og så kommer der nogle udregninger. Så føjer rigspoliti- chefen til, at hvis man skulle klare det, så skulle politifolkene fortsætte med den nuværende arbejdstid og så have betaling for overarbejde, men det ville kræve nogle svimlende bevillinger, og det har rigspoliti- chefen på det tidspunkt ikke tillid til kan lade sig gøre.

Det, der er sandheden, og det, som jeg har sagt til den samme avis, og som man glemmer at citere, er, at vi fra regeringens side ville arbejde på at fastholde den udvidede patruljering, som er blevet sat i gang fra 1. april i år, og at den planlagte forøgelse af politistyrken skal fastholdes. Jeg sagde den 20. oktober, at dette var nødvendigt for at sikre borgerne beskyttelse, og at jeg i øjeblikket forhandlede bevillingsspørgsmålet med finansministeren.

Siden da er det offentligt kommet frem, at regeringen har tiltrådt, som jeg nævnedes, en udvidelse til 470 mand om året, og at vi, indtil denne udvidelse kan effektueres, vil kompensere for arbejdstidsnedsættelsen ved overarbejdsbetalinger. Jeg synes, jeg klart må sige, at det ikke har så megen interesse, når vi har den 29. november, at citere, hvad der ud fra andre forudsætninger blev sagt den 20. oktober.

Må jeg så i øvrigt blot med hensyn til ét postulat til, spørgsmålet om voldens omfang, hvor man så stærkt fremhævede vold og røveri, have lov at sige, at de officielle tal jo viser et fald. De forbrydelser, der er opklaret, har også udvist et stigende tal, man har opklaret flere anmeldte tilfælde. Hvor mange folk der så har undladt at anmelde, kan jeg ikke sige noget om, men jeg vil gerne understrege, at det, der har været fremme i dagspressen om denne fordobling af voldsforbrydelserne, er baseret på tal og undersøgelser, vi endnu ikke har set, og det er en skemaundersøgelse, en spørgeundersøgelse, der refereres til. Men det, man vel særlig skal fæste sig ved, kommer jo frem, når det fra Vagn Greves side siges, at det i høj grad er de samme, der kommer ud for gentagen kriminalitet, der er forbindelse med beruselse, der er forbindelse med færden i særlige kvarterer osv.

Vi skal se nærmere på disse tal, vi skal vurdere dette nærmere, før man kan slå fast

[Justitsministeren.]

som et faktum, at der er sket en fordobling af voldsforbrydelser her i landet.

Ejler Koch (S):

Nu var justitsministeren inde på nogle af de ting, jeg gerne ville have sagt til hr. Honoré

Det nytter jo ikke noget at stå op her og sige, at kriminaliteten er fordoblet i de sidste 10 år. Ingen ved, hvorfor indbrudskriminaliteten er steget. Mange, der har undersøgt tingene ret detaljeret, mener, at det skyldes, at der i den tilsvarende periode er en stigning i forsikringerne. For at få forsikringen udbetalt er man nødt til at anmelde det, og der er derfor kun tale om en stigning i den anmeldte kriminalitet og ikke i den faktiske kriminalitet. Men det ved ingen, og derfor var det egentlig rart at få at vide, hvorfra hr. Honoré havde disse præcise oplysninger om årsagen til stigningen i kriminaliteten.

Yderligere, og det er jo egentlig det afgørende, er der, hvis vi tager tallene fra 1971 og fremefter, for den anmeldte kriminalitet alt i alt tale om en stagnation. Vi har altså nået de smukke resultater, som hr. Ib Christensen talte om man har nået i Göteborg, for vi har ikke længere nogen væsentlig stigning i kriminaliteten ud over, hvad der svarer til befolkningsstigningen. Som ministeren nævnte, er der for så vidt angår volds-kriminaliteten i de sidste 3 år, ifølge den officielle statistik, endog tale om en 25 pct.s nedgang.

Derfor synes jeg altså, når vi skal diskutere disse ting i dag, at det er rimeligt, at det er disse tal, vi lægger til grund.

Når hr. Højland fortæller mig, hvor jeg har de oplysninger fra, jeg kom med, så er det ikke fra Romanbladet, så er det fra den officielle kriminalstatistik og vurderingerne fra politiets eget blad. Derfor vil jeg gerne sige, at det, hr. Højland kom med her, hørte hjemme i romanblade. Det, der skaber utryghed i befolkningen, er, når man kommer med nogle oplysninger på et så løst og usagligt grundlag, som der her er tale om. Når man altid råber op om stigende kriminalitet, så tror folk på den stigende kriminalitet, og derved er man med til at skade det politiarbejde, som er nødvendigt.

Man søger at skabe en utryghed i befolk-

ningen, som vi kun kan komme til livs, hvis vi diskuterer disse ting på en saglig måde.

Honoré (KrF):

Det er jo glædeligt, at justitsministeren, efter at finanslovsforslagets anmærkninger er blevet skrevet, har opnået en forøgelse af politiets kapacitet, måske også som følge af det pres, justitsministeren har været under her fra salens side.

Men tilbage står, at justitsministeren for mig at se, trods de forbedringer af politiets arbejdskraft, som disse reformer indebærer, alligevel ikke går så vidt, som omfanget af kriminaliteten fordrer. Der er jo trods alt, hvis vi kan tro kriminalstatistikkerne, tale om en meget stor forøgelse af kriminaliteten i de sidste 10 år. Og det er ikke tilstrækkeligt at glæde sig over, at kurven over anmeldte forbrydelser er fladet ud; niveauet ligger alligevel meget højt.

Hr. Ejler Koch spurgte, om det ikke forholdt sig således, at tredoblingen af indbrudstyverier skyldtes ændrede forsikringsforhold. I det sidste nummer af Dansk Politik er der en artikel af politimester Bent Flagstad, hvori politimesteren siger, at man kan betragte indbrudsstatistikken som et godt middel til at måle kriminaliteten, fordi et indbrud — jeg citerer:

„ . . . har næsten altid været anmeldt, selv om der ikke har været tegnet forsikring.“

Tredoblingen kan altså ikke skyldes ændrede forsikringsforhold, men er virkelig udtryk for den øgede kriminalitet, som vi ønsker at samfundet, staten, sætter effektivt ind imod, da den jo nægter borgerne at gøre det.

Ordføreren for forslagsstillerne (Højland) (CD):

Jeg tror ikke, at jeg har grund til at lægge den statistik, som hr. Ejler Koch kommer med her, til grund for mine betragtninger. Jeg har nemlig mødt andre statistikker i den retning for nylig, bl. a. en, der også talte om kriminalitet og sagde, at den er for nedadgående, fordi stigningen er mindre, end den plejer at være. Det er for nylig, jeg har læst en sådan statistik.

Der er én ting, man må være helt klar over er rigtig. I øjeblikket er det sådan, at mange ældre mennesker simpelt hen ikke tør færdes om aftenen på gader og veje.

[Højland.]

Hvis de gjorde det, ville kriminaliteten, voldsforbrydelserne, være endnu værre. Det er ikke noget vrøvl at komme med sådan noget, for det er virkelig rigtigt. Der er mange mennesker, der simpelt hen ikke går ud om aftenen, fordi de en eller to eller tre gange har været udsat for røverier af tasker o. lign. Man kan selvfølgelig lave præventive foranstaltninger på den måde — ligesom justitsministeren sagde det engang sidste år — at de ældre damer kan lade være med at gå med deres taske. Man kan jo også sige, at ældre mennesker kan lade være med at færdes på gader og veje om aftenen. Det, vi skal tilstræbe, er, at samfundet kan skabe sikkerhed for folk, så de kan færdes på of-fentlige gader og veje.

Derfor håber jeg, at man vil behandle vort forslag i overensstemmelse med det sigte, vi har givet det.

Hans Toft (KF):

Må jeg godt sige til hr. Højland, for at der ikke skal være nogen tvivl om vores, og jeg mener også de øvrige partiers, stilling: alle har, så vidt jeg kan vurdere det, været positive, inklusive ministeren, over for tankegangen bag forslagsstillernes ønske om at få mere politi på gaden.

Hr. Højland står nu her med sine sidste bemærkninger og giver nærmest indtryk af, at han er den eneste, der vil varetage de ældres interesser, således at de kan gå i fred og ro på gaderne om aftenen. Alle er positivt stemt over for at beskytte alle borgere i dette samfund. Vi ønsker bare, at de undersøgelser, som foretages i justitsministeriet, skal tilendebringes, før vi træffer en beslutning her i folketingssalen. Det er det, vi har sagt om hr. Højlands forslag, det er det, vi nu undersøger i retsudvalget. Før disse undersøgelser er tilendebragt, får hr. Højland ingen endelig tilslutning til specielt dette forslag fra noget parti, tror jeg, og heller ikke det konservative folkeparti. Beslutningsgrundlaget er endnu ikke i orden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (*Erlendsson*):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om planlægning af Køge Bugt-området.

(Lovforslag nr. 88. Fremsat 20/11 74).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Knud Damgaard (S):

Netop nu forbereder man jo grundlaget for byplanlægning og naturfredningsplanlægning, og det er altså en side af denne sag, vi nu skal behandle.

Dette lovforslag er dog en naturlig følge af den regionplanlægning, som blev fastlagt i 1973 samt af etableringen af hovedstadsrådet. Der er derfor ikke noget i de kommende forhandlinger om byplanlægning, som behøver at bremse dette forslag, men så må det på den anden side også være rimeligt at udtrykke forventning om, at det arbejde på de nævnte områder, der nu forestår, munder ud i resultater af en art, så det rimer med det, vi beskæftiger os med i dette forslag.

Fra folketingets side har vi en forpligtelse til at søge videreført de intentioner, som lå i Køge Bugt-planlægningen og ikke mindst i den betænkning, som fulgte forlængelsen af loven i 1972. Skal de sikres, må vi i udvalgsarbejdet formulere os på en sådan måde, at hovedstadsrådet opfordres til at sikre et samspil mellem teknikere til at fremme disse intentioner og til etablering af et politisk udvalg, dækkende de kommuner, som i lovens forstand er Køge Bugt-kommuner. Det bør nok ske på en sådan måde, at det ikke står som et udfordrende krav, men alligevel så stærkt, at vi er sikre på, at opfordringen følges.

Trafikproblemerne, som er nævnt i denne betænkning, har vi jo godt fat i på den anden vis, og jeg er sikker på, at den intention på dette område, der lå i betænkningen, vil vi være i stand til at udfylde.